

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης, την οποία υπέβαλε το Hoge Raad der Nederlanden (Κάτω Χώρες) στις 3 Οκτωβρίου 2012 — Jan Sneller κατά DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij NV

(Υπόθεση C-442/12)

(2013/C 9/49)

Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική

Αιτούν δικαστήριο

Hoge Raad der Nederlanden

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Αναιρεσείων: Jan Sneller

Αναιρεσίβλητη: DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij NV

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Επιτρέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 87/344/ΕΟΚ ⁽¹⁾ όπως ένας ασφαλιστής νομικής προστασίας, ο οποίος στα ασφαλιστήριά του ορίζει ότι η νομική αρωγή σε δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες κατ' αρχήν θα παρέχεται από εσωτερικούς συνεργάτες του ασφαλιστή, θέτει επίσης τη ρητέρα ότι το κόστος της νομικής αρωγής από δικηγόρο ή πάροχο νομικής αρωγής ελεύθερα επιλεγμένο από τον ασφαλισμένο θα καλύπτεται μόνον αν ο ασφαλιστής έχει την άποψη ότι ο χειρισμός της υποθέσεως πρέπει να ανατεθεί σε εξωτερικό πάροχο νομικής αρωγής;
- 2) Διαφέρει η απάντηση στο πρώτο ερώτημα αναλόγως του αν στην περί ης πρόκειται δικαστική ή διοικητική διαδικασία είναι ή όχι υποχρεωτική η νομική αρωγή;

⁽¹⁾ Οδηγία 87/344/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1987, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την ασφάλιση νομικής προστασίας (ΕΕ L 185, σ. 77).

Αίτηση προδικαστικής απόφασης, την οποία υπέβαλε το Landgericht Hamburg (Γερμανία) στις 11 Οκτωβρίου 2012 — Werner Krieger κατά ERGO Lebensversicherung AG

(Υπόθεση C-459/12)

(2013/C 9/50)

Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική

Αιτούν δικαστήριο

Landgericht Hamburg

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ενάγων: Werner Krieger

Εναγομένη: ERGO Lebensversicherung AG

Προδικαστικό ερώτημα

Έχει το άρθρο 15, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο της δεύτερης οδηγίας 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 1990, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την πρωτασφάλιση ζωής και τη θέσπιση διατάξεων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 79/267/ΕΟΚ (δεύτερη οδηγία σχετικά με την ασφάλεια ζωής) ⁽¹⁾, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 31, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/96/ΕΟΚ, της 10ης Νοεμβρίου 1992, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την πρωτασφάλιση ζωής, και για την τροποποίηση των οδηγιών 79/267/ΕΟΚ και 90/619/ΕΟΚ (τρίτη οδηγία σχετικά με την ασφάλεια ζωής) ⁽²⁾, την έννοια ότι είναι αντίθετο προς μια ρύθμιση —όπως αυτή του άρθρου 5α, παράγραφος 2, τέταρτο εδάφιο, του Versicherungsvertragsgesetz (νόμου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις, VVG), όπως τροποποιήθηκε με τον Drittes Gesetz zur Durchführung versicherungsrechtlicher Richtlinien des Rates der Europäischen Gemeinschaften (τρίτο νόμο για την εφαρμογή των οδηγιών ασφαλιστικού δικαίου του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) της 21ης Ιουλίου 1994 [τρίτο εκτελεστικό νόμο/ΕΟΚ για τον VAG (νόμο περί εποπτείας επί των ασφαλιστικών επιχειρήσεων)]— σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα υπαναχώρησης ή εναντίωσης αποσβέννεται το αργότερο ένα έτος μετά την καταβολή του πρώτου ασφαλιστρού, ακόμη και αν ο ασφαλιζόμενος δεν έχει ενημερωθεί για το δικαίωμα υπαναχώρησης ή εναντίωσης;

⁽¹⁾ ΕΕ L 330, σ. 50.

⁽²⁾ ΕΕ L 360, σ. 1.

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης, την οποία υπέβαλε το Gerechtshof te 's-Hertogenbosch (Κάτω Χώρες) στις 15 Οκτωβρίου 2012 — Granton Advertising BV κατά Inspecteur van de Belastingdienst Haaglanden/kantoor Den Haag

(Υπόθεση C-461/12)

(2013/C 9/51)

Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική

Αιτούν δικαστήριο

Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Εκκαλούσα: Granton Advertising BV

Εφεσίβλητος: Inspecteur van de Belastingdienst Haaglanden/kantoor Den Haag

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Έχει η έκφραση “λοιποί τίτλοι” του άρθρου 13B, στην αρχή και στοιχείο δ', σημείο 5, της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ ⁽¹⁾ (μετά την 1η Ιανουαρίου 2007, του άρθρου 135, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της όγδοης οδηγίας 2006/112/ΕΚ ⁽²⁾, όπως έχει τροποποιηθεί), την έννοια ότι εμπίπτουν σε αυτήν οι Granton-cards, δηλαδή μεταβιβάσιμες κάρτες που χρησιμοποιούνται ως μέσο (μερικής) καταβολής για την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, και αν ναι, πρέπει κατά συνέπεια να απαλλάσσεται η έκδοση και πώληση τέτοιων καρτών από την επιβολή ΦΠΑ;
- 2) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, έχει η έκφραση “λοιπά αξιόγραφα” του άρθρου 13B, στην αρχή και στοιχείο δ', σημείο 3, της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ (μετά την 1η Ιανουαρίου 2007, από το άρθρο 135, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της όγδοης οδηγίας 2006/112/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί), την έννοια ότι εμπίπτουν σε αυτήν οι Granton-cards, δηλαδή μεταβιβάσιμες κάρτες που χρησιμοποιούνται ως μέσο (μερικής) καταβολής για την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, και αν ναι, πρέπει κατά συνέπεια να απαλλάσσεται η έκδοση και πώληση τέτοιων καρτών από την επιβολή ΦΠΑ;
- 3) Σε περίπτωση που οι Granton-cards συνιστούν “λοιπούς τίτλους” ή «λοιπά αξιόγραφα» κατά την έννοια των ανωτέρω ερωτημάτων, ασκεί επιρροή για την απάντηση στο ερώτημα αν η έκδοση και πώληση των εν λόγω καρτών απαλλάσσεται από την επιβολή ΦΠΑ το γεγονός ότι, κατά τη χρήση της κάρτας αυτής, η επιβολή φόρου επί του (αναλογικού μεριδίου του) ποσού του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε για την απόκτησή της δεν ανταποκρίνεται ουσιαστικά στην πραγματικότητα;

- ⁽¹⁾ Έκτη οδηγία 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 49).
- ⁽²⁾ Όγδοη οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης την οποία υπέβαλε το Østre Landsret (Δανία) στις 17 Οκτωβρίου 2012 — ATP Pension sservice A/S A/S/Skatteministeriet

(Υπόθεση C-464/12)

(2013/C 9/52)

Γλώσσα διαδικασίας: η δανική

Αιτούν δικαστήριο

Østre Landsret

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Προσφεύγουσα: ATP Pensions service A/S

Καθής: Skatteministeriet

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Έχει το άρθρο 13, Β, στοιχείο δ', σημείο 6, της έκτης οδηγίας ΦΠΑ 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση ⁽¹⁾, την έννοια ότι ο όρος «αμοιβαίων κεφαλαίων, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη» περιλαμβάνει ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών, όπως τα επίμαχα, με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, όταν το κράτος μέλος αναγνωρίζει τους μνημονευόμενους στο τμήμα 2 της διατάξεως περί παραπομπής οργανισμούς ως οργανισμούς επενδύσεων:
  - α) η απόδοση για τον μισθωτό (τον δικαιούχο συντάξεως) εξαρτάται από το προϊόν των επενδύσεων του ιδρύματος συνταξιοδοτικών παροχών,
  - β) ο εργοδότης δεν οφείλει να προβαίνει σε συμπληρωματική καταβολή εισφορών για να εξασφαλιστεί ορισμένη απόδοση για τον μισθωτό,
  - γ) το ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών επενδύει συλλογικώς τους αποταμιευθέντες πόρους με βάση την αρχή της κατανομής των κινδύνων,
  - δ) το σημαντικότερο μέρος των εισφορών που καταβάλλονται στο ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών στηρίζεται σε συλλογικές συμβάσεις μεταξύ οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων, που εκπροσωπούν τους επί μέρους μισθωτούς και εργοδότες, και όχι στην ατομική απόφαση του συγκεκριμένου μισθωτού,
  - ε) κάθε μισθωτός μπορεί να αποφασίζει ατομικώς να καταβάλλει επιπλέον εισφορές στο ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών,
  - στ) αυτοαπασχολούμενοι, εργοδότες και διευθυντικά στελέχη μπορούν να επιλέγουν να καταβάλλουν συνταξιοδοτικές εισφορές στο ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών,
  - ζ) ένα εκ των προτέρων μέρος της συμφωνηθείσας συλλογικώς αποταμιεύσεως για τους μισθωτούς χρησιμοποιείται για ισόβια πρόσοδο,
  - η) οι δικαιούχοι συντάξεως καλύπτουν τα έξοδα του ιδρύματος συνταξιοδοτικών παροχών,
  - θ) οι καταβολές εισφορών στο ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών παρέχουν δικαίωμα εκπτώσεως εντός ορισμένων ποσοτικών ορίων σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις περί φόρου εισοδήματος,
  - ι) οι καταβολές εισφορών σε ατομικό συνταξιοδοτικό σύστημα, περιλαμβανομένου ενός συνταξιοδοτικού συστήματος που έχει δημιουργηθεί εντός ιδρύματος συνταξιοδοτικών παροχών, όπου τα ποσά μπορούν να τοποθετούνται σε οργανισμό επενδύσεων, παρέχουν δικαίωμα εκπτώσεως σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις περί φόρου εισοδήματος στην ίδια έκταση όπως στο στοιχείο θ',